

Conferința științifică internațională ONLINE, ediția a II-a
„PATRIMONIUL CULTURAL DE IERI –
IMPLICAȚII ÎN DEZVOLTAREA SOCIETĂȚII DURABILE DE MÂINE”
DEDICATĂ ZILELOR EUROPENE ALE PATRIMONIULUI
Chișinău, 22-23 septembrie 2020

ORGANIZATORI ȘI PARTENERI

Academia de Științe a Moldovei, Secția Științe Sociale, Economice, Umanistice și Arte
Ministerul Educației, Culturii și Cercetării
Universitatea de Stat din Moldova
Centrul Mitropolitan de Cercetări TABOR, Iași, România
Biblioteca Națională a Republicii Moldova
Complexul Muzeal Național Moldova Iași, România
Institutul de Etnologie din Lvov, Academia Națională de Științe a Ucrainei

PROGRAMUL CONFERINȚEI:

ȘEDINȚA ÎN PLEN: moderator: dr. hab. Liliana CONDRATICOVA

MESAJE DE SALUT:

Mem. cor. Victor MORARU, vicepreședinte al Academiei de Științe a Moldovei, conducător al Secției Științe Sociale, Economice, Umanistice și Arte
Andrei CHISTOL, secretar de stat în domeniul culturii, MECC
Dr. hab. Nicoleta VORNICU, director Centrul de Cercetări TABOR, Iași
Dr. hab. Otilia DANDARA, rector Universitatea de Stat din Moldova
Dr. hab. Aurelia HANGANU, rector Universitatea de Stat „Dimitrie Cantemir”
Elena PINTILEI, director Biblioteca Națională a Republicii Moldova

Prezentarea filmului de promovare a conferinței științifice și a patrimoniului cultural, disponibil la linkul https://www.youtube.com/watch?v=_dFrQBbn490&feature=youtu.be&ab_channel=IDSITV.

COMUNICĂRI

Dr. hab. Liliana CONDRATICOVA. *Patrimoniul cultural de ieri și de mâine*
Dr. hab. Aliona GRATI. *Patrimoniul Paul Goma*
Dr. Mariana COCIERU. *Fenomenul etno-cultural „Hora satului”: obiective și rezultate*

SECȚIUNEA I.

PATRIMONIUL ARTISTIC ÎN CONTEXT NAȚIONAL ȘI INTERNAȚIONAL

Mariana ȘLAPAC. *Planurile urbanistice ale orașului Chișinău*
Светлана ИЛЬВИЦКАЯ (Rusia), Анна ПОЯН (Rusia). *Тенденции проектирования заглублённого пространства музейных зданий и комплексов*
Алла ЧАСТИНА. *Архитектурное наследие Кишинева первой половины XIX в. в специальной литературе и источниках (Историографический анализ научных публикаций и источников)*
Sidonia TEODORESCU (România). *Arhitectul Jean Burcuș (1896–1987)*
Ion XENOFONTOV, Lidia PRISAC. *Patrimoniul imobil al Institutului de Stat de Medicină din Chișinău (1945–1990)*
Олег БОЛЮК (Ucraina). *Памятники церковного искусства в культурном наследии украинцев*
Tudor STAVILĂ. *Pictori basarabeni în școlile de artă ale Europei*

Constantin I. CIOBANU (România). *Un cercetător notoriu al artei medievale românești (in memoriam Pavel Chihaia)*

Marian ANTONIU (România). „Veterani vasluieni” în viziunea pictorului Corneliu Vasilescu

Natalia PROCOP. *Evoluția peisajului arhitectural din Chișinău în pictura postmodernă*

Victoria ROCACIUC. *Grafica de carte în creația artistului plastic Andrieș Bucov*

Elena MUSTEAȚĂ. *Valente artistice în ilustrația de carte a lui Ilia Bogdesco*

Liliana PLATON. *Pictura figurativă în cadrul artelor plastice naționale a anilor '70 ai secolului al XX-lea*

Stela COJOCARU. *Aspectele tipologice asociativ semnificative ale semnului plastic în pictură*

Angela MUNTEANU. *Genul peisajului – spațiu de contemplare al pictorilor din Moldova*

Dmitri ȘIBAEV. *Desenul în creația lui Victor Ivanov*

Олена КОЗАКЕВИЧ (Ucraina). *Декор традиционных рубашек «сорóчок» на закарпатской гуцульщине конца XIX – начала XXI вв.: Кружево*

Yuri PISMAK (Ucraina). *Mystery of an old miniature*

Stela ȘTAIHMAN. *Tangențe istorice de evoluție plastică a relațiilor proporționale în costum și arhitectură*

Natalia PROCOP. *Lăcașurile de cult din Chișinău în viziunea artiștilor plastici*

Dumitru SANDUȚA. *Sculptura, ornamente tradiționale românești, design de interior contemporan*

Alexandra ȘERȘUN. *Designul interior al oficiilor – evoluție și tendințe*

Алина БУРСУК. *Тенденции 2020 года в дизайн интерьере*

Ștefan POPA. *Etapele istorice ale formării profesionale în designul interior*

Emanuela ILIE (România). *Trinitate sau despre perpetua căutare a Ființei prin ființă...*

Ana GOBJILĂ. *Chișinău – Kilometrul 0. Sculptura urbană a artistului Victor Macovei*

Patrimoniul audiovizual

Aurelian DĂNILĂ. *Influența lui G. Enescu în cultura muzicală din Chișinăul interbelic*

Mariana BULICANU (România). *Prezența noțiunii de Doină în literatura scrisă de la prima dovadă istorică până în zilele noastre*

Алена ВАРДАНЯН. *Фортепианный концерт композиторов Республики Молдова как неотъемлемая часть отечественного культурного наследия*

Марина МАМАЛЫГА. *Произведения В. Бурли, Е. Мамота и О. Негруцы для фортепианного дуэта как образцы фольклорной стилистики*

Ирина ГУЗЕНКО. *Вклад педагогической и исполнительской деятельности Ю. Гуза в развитие фортепианного искусства Республики Молдова*

Angela ROJNOVEANU. *Contribuția lui Ghenadie Ciobanu la consolidarea tradițiilor școlii compronistice în Republica Moldova la etapa actuală*

Valeria BARBAS. *Problematica patrimoniului de artă și muzica contemporană din Republica Moldova*

Olga LUCOVNICOVA. *Expresia artistică a arhitecturii în filmele anilor 1896–1930*

SECȚIUNEA II.

CONSERVAREA ȘI RESTAURAREA PATRIMONIULUI CULTURAL

– EXPERIENȚĂ ȘI BUNE PRACTICI

Nicoleta VORNICU (România), Cristina BIBIRE (România). *Biodegradarea patrimoniului cultural, studiu privind mecanismele și metodele control –*

Marina MIRON, Viorel MIRON. *Case tradiționale din sudul Republicii Moldova – modalități de protejare și valorificare economică*

Mina MOȘNEAGU (România), Elena ARDELEAN (România). Aspecte privind daunele provocate de specia *Xestobium rufovillosum* (Insecta, Coleoptera, Anobiidae) asupra cărților și documentelor din biblioteci

Ana ISCHIMJI, Victoria DANILA, Nicolai ISCHIMJI. Valorificarea tehnicilor și procedeelelor de lucru utilizate la confecționarea bondiței tradiționale: studiu preliminar

Cristina Maria CÎMPIANU (România). „Soarele – foaie săptămânală pentru cultura poporului”. Starea de conservare și propuneri de tratament

Alina TOCARCIUC. Considerații asupra revitalizării procesului de vopsire tradițională a lânii

Sidonia Petronela OLEA (România). Cercetarea cimitirului evreiesc din Alba Iulia. Propuneri de bune practici în conservare și restaurare

Dan George ANGHEL (România). Prelevation and restoration of a pottery kiln belonging to the Gávaculture (Universitatea 1 Decembrie 1918). Acknowledgement: This work is supported by project POCU 125040, entitled “Development of the tertiary university education to support the economic growth – PROGRESSIO”, co-financed by the European Social Fund under the Human Capital Operational Program 2014–2020.

Georgiana Nicoleta DERSCARIU (România). Materialele specifice monumentelor istorice și procesul lor de degradare

SECȚIUNEA III. PATRIMONIUL ISTORIC ȘI EDUCAȚIONAL

Elena PLOȘNIȚĂ. Considerații generale privind valoarea nominală a bunurilor culturale de patrimoniu mobil

Senica ȚURCANU (România). Avatarurile unui simbol: Muzeul de sit arheologic de la Cucuteni.

Светлана БЕЛЯЕВА (Ucraina). Огузский след в истории Юго-Восточной Европы: некоторые вопросы историко-археологических исследований

Livia SÎRBU. Orașul Chișinău în contextul cercetărilor arheologice

Marius-Adrian NICOARĂ (România). Aspecte privind moștenirea tehnică a folosirii instalațiilor hidraulice în domeniul agriculturii la curbură Carpaților, până în secolul XVI

Gherghina BODA (România). Patrimoniul industrial-între trecut și prezent

Veaceslav ȘUIU. Modele culturale austriece în Țara Moldovei, secolul al XVI-lea

Valentin ARAPU. Impactul ciumei asupra habitatului uman: distanțarea fizică, igiena corpului, prejudecăți și superstiții vestimentare și alimentare (aspecte istorice, etnologice și epidemiologice)

Iulii PALHOVICI. Despre migrația evreilor din zona de reședința (pe baza unor mărturii scrise)

Elena FRUMOSU. Importanța documentelor vechi de familie în procesul includerii boierilor moldoveni din Basarabia în sistemului administrativ și economic al Imperiului Rus

Anna GUNEOI. Activitatea științifică a academicianului Nicolae Dimo. Abordare istorico-biografică

Natalia MOROI. Structura socio-profesională a populației Basarabiei interbelice între tradiție și modernizare

Radu MOȚOC (România). Lazăr Șăineanu (1859–1934)

Valentina URSU. Rolul instituțiilor de învățământ superior din Republica Moldova în pregătirea specialiștilor pentru domeniul patrimoniul cultural

Liliana ROTARU. Organizarea învățământului superior pedagogic în RSS Moldovenească. 1944–1945

Ioan OPRIȘ (România). Consulatul României de la Odessa în vremea marilor încercări (1917–1918)

Marian ZIDARU (România). Reacția autorităților constănțene în situațiile de distrugere a patrimoniului cultural material dobrogean (2008–2020)

Lidia PRISAC, Ion XENOFONTOV. *Infrastructura Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova*

Stoica LAȘCU (România). *Cercetări recente privind relevarea patrimoniului cultural la aromâni din Balcani*

Florentina NIȚU (România). *Post-museum sau despre cum viitorul ne-a ajuns din urmă. (Despre) digitizare, crize și patrimoniu universitar în 2020*

Valeria SURUCEANU. *Cultura contemporană ca factor de dezvoltare durabilă în Republica Moldova*

Ana SIMAC. *Chișinăul de ieri și de azi în viziunea tineretului creator*

Valeriu CAPCELEA. *Oportunitatea salvagădării tradițiilor naționale ca element esențial al patrimoniului cultural imaterial*

Victoria DANILA, Ana ISCHIMJI. *Impactul educațional în sprijinul și promovarea patrimoniului cultural în Republica Moldova*

Natalia MOROI. *Procese social-economice și demografice în RSS Moldovenească în perioada 1965–1985*

Anna GUNEVOI. *Pagini de istorie a pedagogiei în Republica Moldova*

SECȚIUNEA IV. PATRIMONIUL ETNOLOGIC

Tatiana BUJOREAN. *Contribuția portului tradițional moldovenesc la crearea stilului folcloric în vestimentație în RSS Moldovenească*

Dumitru-Cătălin ROGOJANU (România). *Patrimoniul cultural: factor important în stabilirea unor relații interstatale durabile*

Elena PINTILEI. *Pâinea – aliment nelipsit în obiceiurile românești din sudul Basarabiei*

Liliana CONDRATICOVA, Alina TOCARCIUC. *Bisericile și mănăstirile ca centre de confecționare a covoarelor și a pieselor textile*

Mariana RUSU. *De la sărbătoarea Nașterii Domnului la Sărbătoarea „La mulți ani” – deconstrucții ale obiceiurilor de iarnă reflectate în presa din RSSM*

Marina CERCAȘIN. *Evoluția ansamblului vestimentar nupțial în perioada interbelică*

Elena PINTILEI. *Tradiții și obiceiuri de nuntă din sudul Basarabiei. Satul Utconosovca, regiunea Odesa, Ucraina*

Tatiana BUJOREAN. *Particularitățile costumului național moldovenesc în cadrul riturilor politice*

Екатерина КОЖУХАРЬ. *Брачные гадания украинок Бессарабии в день святого Андрея (по материалам Кишиневских епархиальных ведомостей)*

Евдокия СОРОЧЯНУ. *Хлеб в зимних обычаях и обрядах гагаузов (от дня Св. Андрея до дня Св. Игнатия)*

Ирина ШИХОВА. *Синагога Глейзер Шил: история в документах*

Виктор КОЖУХАРЬ. *Некоторые теоретико-методологические проблемы этнодемографии. Историкографический аспект*

Диана НИКОГЛО. *Вклад исследователей Института культурного наследия в развитие направления «Этнолитература»*

Жозефина КУШНИР. *Исследование мемуаристики по этнологической модели «Осмысление герменевтических максим»: аспект «нового гуманизма в XXI веке» (на примере мемуаров А. Лабунского)*

Андрей МУТКОГЛО. *1-я выставка виноградарства и виноделия в комратском районе 4-5 сентября 1911 г*

Ирина КЫССА, Диана НИКОГЛО. *К вопросу о происхождении гагаузской народной песни «Оглан»*

Виталий БОЙКОВ. *К вопросу о становлении и развитии региональной научной среды на территории Гагаузии в постсоветский период*

Ирина КОНСТАНТИНОВА. *Общая характеристика приоритетных направлений в научной политике Гагаузии на примере развития научно-исследовательской деятельности НИЦ им. М. В. Маруневич*

Эмилия БАНКОВА. *Персонажи и реквизиты в свадебном обряде болгар Молдовы*

Ирина КЫССА, Диана НИКОГЛЮ. *Виды пицци и блюда из баранины в контексте традиций овцеводства у гагаузов*

Ахрорбек АЗИЗОВ (Uzbekistan). *Образ животных в традиционной культуре узбеков Ферганской долины (на основе полевых материалов)*

SECȚIUNEA V. STUDII FILOLOGICE ȘI LITERARE „PAUL GOMA”

Flori BĂLĂNESCU (România). *Anul 1971: romanul „Ostinato” și legea secretului de stat*

Ludmila ȘIMANSCHI. *Discursurile „capabile să miște inerții” ale lui Paul Goma*

Aurelia HANGANU. *Contribuția lingvistei Elena Constantinovici la dezvoltarea școlii gramaticale de la Chișinău*

Elisaveta IOVU. *Imagina femeii orientale în creația lui Mircea Eliade*

Diana DEMENTIEVA. *Lectura ca mod de existență a operei literare*

Oxana LUȚEV. *Ipostaze ale jocului în opera lui Nicolae Esinencu*

Mihaela ENI. *Aspecte pragmalingvistice în discursul academic și discursul științifico-didactic*

Rodica GOTCA. *Literatura de după postmodernism: post-literatura*

Mariana COCIERU. *Salvarea materialului de arhivă folclorico-dialectologică privind societățile pre-industriale din Basarabia*

Valentina NEGRU. *Toponimie urbană: geneză și tipologie*

Doina BACIU. *Literatura digitală. Cum este posibilă?*

Angelina POPOVICI. *Șirag de flori pentru Femeie*

Aliona GRATI. *Cumplită dramă a Chișinăului din iulie 1941 reflectată în reportajele lui Virgil Gheorghiu, Laurențiu Fulga și Gala Galaction*

Ludmila ȘIMANSCHI. *Topografii urbane poetizate de scriitorii postmoderni din Basarabia*

Larisa ȘATRAVCA. *Resurse Educaționale Deschise. Instrumente de realizare a dialogului academic*

Vasile IUSCO. *Arhetipalitatea în folclorul maramureșean*

Doina BACIU. *Noi specii literare datorate tehnologiilor informaționale*

SECȚIUNEA VI. CULTURA MEMORIEI ȘI PATRIMONIUL CULTURAL ÎN SOCIETATEA POST-TOTALITARĂ: POLITICI, PRACTICI ȘI PROIECTE DE VALORIFICARE ȘTIINȚIFICĂ

Jennifer R. CASH (Singapore/Germania). *A South-East/South-East Conversation about Memory, Heritage, and Museums (Reflections on The Peranakan Museum and MNEIN)*

Anatol PETRENCU. *Locul și valoarea memoriei oamenilor simpli în patrimoniul uman. Studiu de caz: satul basarabean, 1940*

Lidia PĂDUREAC. *Foametea din RSS Moldovenească între mărturiile trecutului și cultura memoriei în post-totalitarism*

Maria ZINOVII. *„Dorința noastră este să fim înmormântați în pământ românesc!” Mărturii ale românilor deportați din s. Hreățca, jud. Dorohoi în regiunea Tjumen, URSS*

Ludmila D. COJOCARU. *Universul copilăriei în GULAG: reconstituiri de istorie orală ale minorilor deportați din RSS Moldovenească în perioada 1940–1941, 1944–1953*

Virgiliu BÎRLĂDEANU. *Memoria victimelor regimului totalitar-comunist în politicile administrației separatiste de la Tiraspol (1990–2019)*